

20 anys de memòria històrica a Castelló de la Plana

Joan Miquel Palomar

En desembre del 2003 es feien les primeres jornades de memòria històrica a Castelló de la Plana, a la biblioteca Rafalafena. Un grup de persones de diversa procedència professional iniciava la formació del Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló (GRMHC) per conèixer l'etapa de la Segona República, la Guerra Civil i el franquisme en les comarques castellonenques.

La nostra tasca ha estat extensa i intensa, abraçant diversos camps amb l'objectiu principal de difondre la història contemporània de Castelló. Hem treballat la memòria oral arreplegant testimonis, el patrimoni bèl·lic, hem denunciat el nomenclàtor franquista, s'ha ofert didàctica de la memòria i l'assessorament a familiars víctimes de la repressió franquista. Les nostres investigacions han permès ampliar la visió simplista i folkòrica de la ciutat en un ventall de publicacions, xerrades, itineraris, presentacions i exposicions. La feina rigorosa en la investigació científica ha permès les exhumacions al cementeri de Castelló amb la col·laboració dels anteriors governs municipal, de la Diputació Provincial i la Generalitat Valenciana.

El govern del PP a la Diputació Provincial de Castelló paralitza les ajudes públiques per la memòria històrica. Un oblit inhumà deixa en l'abandonament quatre persones assassinades en un camp entre Nules i Moncofa. La solidaritat de la ciutadania ha permès els treballs de recerca d'Arqueoantro que continuen per buscar més afusellats en una tasca de Drets Humans. En una societat democràtica és una recerca prioritària que deuria ser assumida per l'Estat per tancar les ferides de la dictadura.

Complirem vint anys treballant per la memòria, per no oblidar, per tots els perdedors, pels assassinats amb un tir de gràcia, perquè volem saber tot el que ens han amagat. Encara resta molta feina, malgrat que

sempre menyspreen amb la supèrbia dels guanyadors. És el cinisme feixista que amaga la nostra història, la dels crims d'Estat com els falangistes que feien «saques» de presos al camp de concentració de la platja de Moncofa acabada la Guerra Civil.

Donem les gràcies a tota la gent, de forma individual i associacions, que segueixen col·laborant en les exhumacions de Nules. També agrair la participació de l'ajuntament de Nules.

Continua la crida a la campanya solidària d'aportacions per sufragar les despeses d'excavacions, laboratori i ADN al nostre compte bancari ES82 3138 2002 9220 2955 5428.

Publicat el 2 d'octubre de 2023 a La Veu del País Valencià